

HÄRMÄNMAAN MUSIIKKIOPISTON OPETUSSUUNNITELMA

(Päivitetty 7.9.2009)

HÄRMÄNMAAN MUSIIKKIOPISTON OPETUSSUUNNITELMA

1. HÄRMÄNMAAN MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA-AJATUS JA ARVOMAAILMA	3
2. TAITEEN PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ, ARVOT JA YLEISET TAVOITTEET	3
3. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	3
3.1. OPPIMISKÄSITYS.....	3
3.2. OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT	4
4. OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN	4
4.1. OPETUKSEN TARJONTA	4
4.2. OPETUKSEN RAKENNE.....	4
4.3. OPETUKSEN LAAJUUS	5
4.3.1. OPISKELUAIKA.....	5
4.3.2. VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS	5
4.3.3. TAITEEN PERUSOPETUS, MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ PERUSRASO.....	5
4.3.4. TAITEEN PERUSOPETUS MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ OPISTOTASO.....	5
4.3.5. AIKUISOSASTO	5
4.3.6. YKSILÖLLISTETTY OPETUS	6
4.3.7. RYTMIMUSIIKKIOSASTO.....	6
5. OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT	6
5.1. VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS	6
5.2. MUSIIKIN PERUSTASO	6
5.3. MUSIIKKIOPISTOTASO	7
5.4. AIKUISTEN OPETUS	7
5.5. RYTMIMUSIIKKI.....	7
5.5.1. BÄNDIKOULU.....	7
5.6. KANSANMUSIIKKI.....	8
5.7. MUSIIKKITEKNOLOGIA	8
5.8. OPPIMÄÄRÄN JA OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN	9
6. SUORITETTAVAT TASOSUORITUKSET, NIIDEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT.....	9
7. ARVIOINTI	9
7.1. OPPILASARVIOINTI.....	9
7.2. TASOSUORITUSARVIOINTI	9
7.3. OPISTOTASOARVIOINTI	11
7.4. EDELITYKSET TASOSUORITUKSIIN JA PÄÄTTÖSUORITUKSIIN.....	11
7.5. ARVIOINNIN UUSIMINEN	11
7.6. TASOSUORITUKSEN UUSIMINEN	11
7.6.1. HYLÄTYN OSASUORITUKSEN UUSIMINEN	11
7.6.2. HYVÄKSYTYN TASOSUORITUKSEN UUSIMINEN.....	11
7.7. VUOSIARVIOINTI.....	11
7.8. LUKUKAUSIARVIOINTI	12
7.9. OPPILAITOKSEN ITSEARVIOINTI	12
7.10. OPETUKSEN ARVIOINTI	12
7.11. OPPILAAN ITSEARVIOINTI	12
8. TODISTUKSET JA NIIDEN SISÄLTÖ	12
8.1. MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ, PERUSTASON PÄÄTTÖTODISTUS	12
8.2. MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ, OPISTOTASON PÄÄTTÖTODISTUS	13
8.3. MATRIKKELIOTE	13
9. OPPILAAXI OTTAMINEN	13
10. YHTEISTYÖ.....	14
10.1. HUOLTAJIEN KANSSA.....	14
10.2. MUIDEN TAHOJEN KANSSA.....	14
11. OMAN ALUEEN KULTTUURIPALVELUIDEN TUOTTAMINEN	14

HÄRMÄNMAAN MUSIIKKIOPISTON OPETUSSUUNNITELMA

1. HÄRMÄNMAAN MUSIIKKIOPISTON TOIMINTA-AJATUS JA ARVOMAAILMA

Härmänmaan musiikkiopisto on kunnallinen, alueellinen ja valtionosuutta nauttiva taideoppilaitos, jonka tehtävä on antaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta sekä siihen liittyvien taidemuotojen opetusta.

Härmänmaan musiikkiopisto toimii seuraavan arvomaailman ohjaamana: olla oppilaan pitkäjänteisyyttä kehittävän työn ja toiminnan tukena, musiikin kautta terveen itsetunnon ja minäkuvan sekä itseilmaisun kehittymisen tukena. Oppilaan ohjaaminen yhteisöllisyyteen yhdessä tekemisen ja vuorovaikutustaitojen harjoittelun kautta. Positiivisen, kannustavan sekä uusille ideoille ja ajatuksille avoimen työilmapiirin ylläpitäminen. Kehittävä ja rakentava sekä välitön ilmapiiri yhteistyössä oppilaan ja oppilaitten välillä, huoltajien ja opettajan sekä rehtorin kanssa

2. TAITEEN PERUSOPETUKSEN TEHTÄVÄ, ARVOT JA YLEISET TAVOITTEET

Opetuksen tulee luoda edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja musiikin elinikäiselle harrastamiselle sekä antaa valmiudet musiikkialan ammattiopintoihin.

Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan henkistä kasvua ja persoonallisuuden lujittumista sekä luovuuden ja sosiaalisten taitojen kehittymistä. Opetuksen tehtävänä on ohjata oppilasta keskittyneeseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä rakentavaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä.

Opetuksen tehtävänä on myös paikallisen ja kansallisen musiikkikulttuurin säilyttäminen ja kehittäminen, vuorovaikutus muiden musiikinopetusta ja taideopetusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa sekä kansainvälisen yhteistyön edistäminen. Opetuksen järjestämisessä otetaan huomioon musiikkialan ammattikoulutuksen ja työelämän asettamat vaatimukset

3. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1. OPPIMISKÄSITYS

Opetus pohjautuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppiminen on aktiivinen ja tavoitteellinen prosessi, johon yksilöllisten ominaisuuksien ja motivaation lisäksi vaikuttaa opiskeluympäristö. Opetuksessa otetaan huomioon, että oppilas valikoi ulkomaailmasta tulevaa informaatiota aiemman tietorakenteensa perustalta, jäsentää sitä aikaisempien taitojensa ja tietojensa pohjalta ja rakentaa näin kuvaa maailmasta ja itsestään tämän maailman osana. Vuorovaikutuksellisenä ja tilannesidonnaisena musiikin oppiminen liittyy olennaisesti siihen sosiaaliseen ja kulttuuriseen tilanteeseen, jossa se tapahtuu.

Opetuksessa otetaan huomioon, että oppiminen on seurausta oppilaan omasta toiminnasta. Opettajalla on siten keskeinen merkitys sekä oppilaan opiskelutaitojen että opiskeluympäristön kehittämisessä sellaiseksi, että se mahdollistaa erilaisten oppilaiden edistymisen. Oppimisen säätelemissä on tärkeää, että oppilas oppii tarkkailemaan omaa opiskeluaan ja oppimistaan tiedostaen niihin sisältyvät vahvuudet ja heikkoudet.

3.2. OPISKELUYMPÄRISTÖ JA TYÖTAVAT

Opiskeluympäristön tulee antaa oppilaille mahdollisuus asettaa omat tavoitteensa, oppia työskentelemään itsenäisesti ja yhdessä toisten kanssa sekä löytää itselleen sopivia työskentelytapoja. Keskeistä on vuorovaikutus opettajan, oppilaan ja huoltajan välillä sekä oppilaiden kesken että erilaisten oppimis-, työskentely- ja arviointitapojen huomioon ottaminen.

Tavoitteena on, että opiskeluympäristössä vallitsee avoin, rohkaiseva ja myönteinen ilmapiiri. Hyvä opiskeluympäristö mahdollistaa oppilaan vuorovaikutustaitojen, aloitekyvyn ja pitkäjänteisyyden kehittymisen. Hyvä opiskeluympäristö myös kannustaa oppilaan aktiivisuutta, luovuutta, itsenäistä ajattelua ja oppimismotivaatiota ja mahdollistaa turvallisen kasvun ja kehityksen. Onnistumisen kokemukset, jotka musiikissa usein syntyvät pitkäjänteisen työskentelyn kautta, kasvattavat oppilaan uskoa omiin kykyihinsä. Opiskeluympäristön tulee olla sellainen, että oppilaalla on mahdollisuus kykyjensä ja musiikillisen ilmaisunsa tavoitteelliseen, monipuoliseen kehittämiseen.

4. OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

4.1. OPETUKSEN TARJONTA, SOLISTISET PÄÄAINEVAIHTOEHDOT

Härmänmaan musiikkiopistossa on mahdollista saada opetusta muun muassa seuraavissa soittimissa:

- 1) Jousisoittimet: viulu, alttoviulu, sello, kontrabasso
- 2) Puhaltimet: nokkahuilu, huilu, oboe, klarinetti, fagotti, saksofoni, trumpetti, pasuuna, käyrätorvi ja tuuba
- 3) Kielisoittimet: kitara, kantele
- 4) Kosketinsoittimet: piano, harmonikka
- 5) Lyömäsoittimet (sisältää mm. marimban ja patojen soiton)
- 6) Rytmimusiikkisoittimet: sähkökitara, sähköbasso, sähkökosketinsoittimet ja rummut
- 7) Laulu

Pääainevalintoja voidaan ohjalla oppilasvalintojen yhteydessä riittävän monipuolisen soittinjakautuksen toteuttamiseksi.

4.2. OPETUKSEN RAKENNE

Laajan oppimäärän mukainen musiikin perusopetus muodostuu musiikin perustason ja sille rakentuvan musiikkiopistotason opinnoista sekä niitä edeltävästä varhaisiän musiikkikasvatuksesta. Aikuisosasto on tarkoitettu yli 16-vuotiaille, joilla ei ole ollut mahdollisuutta suorittaa musiikin perustaso- tai musiikkiopistotaso-opiskeluaan aikaisemmin.

4.3. OPETUKSEN LAAJUUS

4.3.1. OPISKELUAIKA

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän musiikin perustason ja musiikkiopistotason laskennallinen laajuus on yhteensä 1 300 tuntia. Laajan oppimäärän mukaista musiikin perusopetusta järjestettäessä on pyrittävä joustavuuteen siten, että oppilaan ikä, aikaisemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

Musiikin laaja oppimäärä muodostuu seuraavasti:

Musiikin perustaso	
Instrumenttitaidot ja yhteismusisointi	385 tuntia
Musiikin perusteet	280 tuntia

Musiikkiopistotasoa	
Instrumenttitaidot ja yhteismusisointi	390 tuntia
Musiikin perusteet	245 tuntia

Opintojen laajuuden laskennan perusteena on käytetty 45 minuutin pituisia oppitunteja.

Instrumenttiopetus käsittää myös laulunopetuksen.

Yhteismusisoinnin tulee sisältyä opintoihin koko opiskelun ajan siitä lähtien, kun instrumentin käsittelytaito sen mahdollistaa.

4.3.2. VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS

Varhaisiän musiikkikasvatuksen musiikkileikkikoulu on pääasiallisesti alle kouluikäisille lapsille tarkoitettu. Opetus on ryhmäopetusta. Tunnin mitta on 45 – 90 minuuttia.

Soitinvalmennusryhmät ovat pääasiallisesti 6-8-vuotiaille lapsille tarkoitettu. Opetus on ryhmäopetusta. Tunnin mitta on 60 – 90 minuuttia.

Musiikkileikkikoulussa ja soitinvalmennusryhmissä opetusviikkoja on lukuvuotena 35.

4.3.3. TAITEEN PERUSOPETUS, MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ PERUSTASO

Perustason opetus on tarkoitettu pääasiallisesti kouluikäisille lapsille ja nuorille. Perustasolla opiskelevat 6 – 16-vuotiaat oppilaat. Instrumenttiopetus annetaan henkilökohtaisena, 30 – 75 minuuttia/viikko, oppilaan kehityksen mukaan.

4.3.4. TAITEEN PERUSOPETUS, MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ OPISTOTASO

Musiikkiopistotasolla voivat opiskella ne, jotka ovat suorittaneet musiikin perustason päättösuorituksen arvosanalla hyvä 3 15/25 pistettä.

4.3.5. AIKUISOSASTO

Aikuisosasto on tarkoitettu yli 16-vuotiaille, joilla ei ole ollut mahdollisuutta suorittaa musiikin perustaso- tai opistotason opintoja aikaisemmin.

4.3.6. YKSILÖLLISTETTY OPETUS

Oppimäärän ja opetuksen yksilöllistäminen : mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä.

4.3.7. RYTMIMUSIIKKIOSASTO

Rytmimusiikkiosastolla aloitetaan Bändikoulussa, jossa opetukseen kuuluu henkilökohtainen tunti, bänditunti ja musiikin perusteet. Bändikouluun voi pyrkiä 9- vuotiaana.

Rytmimusiikkiosastolla soittimina ovat sähkökitara, sähköbasso, rummut ja kosketinsoittimet. Oppilaat voivat osallistua myös bändilaulamiseen.

Rytmimusiikkiosastolla edetään rytmimusiikin tasosuoritusten sisällön mukaisesti.

5. OPETUKSEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

5.1. VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS

Varhaisiän musiikkikasvatus sisältää varhaisiän musiikkileikkikoulun ja varhaisiän musiikkivalmennuksen.

Varhaisiän musiikkileikkikoulun tavoitteena on, että

- lapsi saa musiikillisia elämyksiä, valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmälle musiikkiharrastukselle
- lapsi kehittyy kuuntelemaan ja kokemaan musiikkia sekä ilmaisemaan itseään musiikin keinoin

Varhaisiän musiikkivalmennuksen tavoitteena on, että

- lapsi voi tutustua eri soittimiin ja näin löytää hänelle sopivimman soittimen
- lapsi soittaa ryhmässä mm. kannelta ja nokkahuilua
- saa alkeisopetusta musiikin perusteissa
- lapsi saa musiikillisia elämyksiä, valmiuksia ja taitoja, jotka muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmälle musiikkiharrastukselle
- lapsi kehittyy kuuntelemaan ja kokemaan musiikkia sekä ilmaisemaan itseään musiikin keinoin

5.2. MUSIIKIN PERUSTASO

Tavoitteet

Musiikin perustason opintojen tavoitteena on, että oppilas

- oppii musiikin esittämiseen ja yhteismusisointiin tarvittavia instrumenttitaitoja
- oppii lukemaan, kirjoittamaan, kuuntelemaan ja tuntemaan musiikkia
- kehittää musiikillista ilmaisukykyään ja esiintymistaitojaan

Keskeiset sisällöt

Instrumentti- ja yhteismusisointitaitojen keskeisenä sisältönä on perehtyminen pääinstrumentin perustekniikkaan ja ohjelmistoon sekä yhteismusisoinnin perusteisiin. Säännöllinen esiintyminen on osa opintoja.

5.3. MUSIIKKIOPISTOTASO

Tavoitteet

Musiikkiopistotason opintojen tavoitteena on, että oppilas

- kehittää edelleen musiikin perustasolla saavutettuja taitoja ja tietoja niin, että hän saa valmiudet musiikkiharrastuksen itsenäiseen jatkamiseen tai ammattiopintoihin
- laajentaa musiikin ja sen eri tyylien tuntemustaan sekä syventää kykyään luovaan ilmaisuun musiikin keinoin

Keskeiset sisällöt

Opintojen keskeisenä sisältönä on kehittää oppilaan musiikillista ajattelua, pääinstrumentin soittoteknistä hallintaa ja ohjelmiston tuntemusta niin, että hän kykenee itsenäiseen työkentelyyn. Oppilas harjaantuu omaksumaan ja esittämään musiikillisia laajoja kokonaisuuksia sekä syventää kykyään musiikin tulkintaan ja musiikilliseen vuorovaikutukseen. Mahdolliset sivuaineopinnot ja valinnaiskurssit tulee tukea oppilaan musiikillista kehitystä ja laajentamaan hänen musiikillista näkemystään.

Musiikin perusteiden sisältöalueet ovat musiikin luku- ja kirjoitustaito, musiikin hahmottaminen sekä musiikin historian ja tyylien tuntemus. Oppilas osaa hahmottaa musiikkia sekä kuulemisen että notaation pohjalta ja kykenee soveltamaan historian ja tyylien tuntemusta musiikin esittämisessä.

5.4. AIKUISTEN OPETUS

Aikuisten opetuksessa voivat olla ne, joilla ei ole ollut mahdollisuutta suorittaa musiikin opiskeluaan aikaisemmin. Opetuksen sisältö ja tavoitteet ovat samat kuin musiikin perustasolla tai opistotasolla.

5.5. RYTMIMUSIIKKI

Oppilas aloittaa opiskelun rytmimusiikkiosastolla n. 9- vuotiaana. Hän aloittaa ensin Bändikoulussa. Rytmimusiikkiosastolla suoritetaan valtakunnallisen kevyenmusiikin vaatimusten mukaiset kurssit.

5.6. BÄNDIKOULU

Tavoitteet

Bändikoulun opintojen tavoitteena on, että oppilas

- ymmärtää bändin toimintatavat sekä osaa käyttää välttämättömiä PA-laitteita
- oppii musiikin esittämiseen ja yhteismusisointiin tarvittavia instrumenttitaltoja
- oppii lukemaan, kirjoittamaan, kuuntelemaan ja tuntemaan musiikkia
- kehittää musiikillista ilmaisukykyään ja esiintymistaitojaan

Keskeiset sisällöt

Instrumentti- ja yhteismusisointitaitojen keskeisenä sisältönä on perehtyminen pääinstrumentin perustekniikkaan ja ohjelmistoon sekä yhteismusisoinnin perusteisiin. Säännöllinen esiintyminen on osa opintoja.

Musiikin perusteiden sisältöalueet ovat musiikin luku- ja kirjoitustaito, musiikin hahmottaminen sekä musiikin historian ja tyylien tuntemus. Opetus pyritään toteuttamaan vuorovaikutuksessa instrumentti- ja yhteismusisointitaitojen opetuksen kanssa.

5.7. KANSANMUSIIKKI

Härmänmaan musiikkiopistossa kansanmusiikki sulautuu ryhmäopetuksena muuhun opetustarjontaan. Kansanmusiikki on opistossamme yhteismusisointimuoto, joka on vapaaehtoinen/vaihtoehtoinen muiden yhteismusisointimuotojen kanssa.

Sisällön tavoitteena on monipuolinen perehtyminen kansanmusiikin eri lajeihin, vanhaan ja uuteen perinteeseen, suomalaiseen ja muun maailman kansanmusiikkeihin. Kansanmusiikissa pyritään hyödyntämään omilla soittotunneilla opittua instrumenttitekniikkaa, kansanmusiikin tyyliin soveltaen.

5.8. MUSIIKKITEKNOLOGIA

Opetus on ryhmäopetusta. Osallistujan on täytynyt suorittaa musiikin perusteet 2.

Sekvensseri- ja notaatio-ohjelmien käyttö

Opintojaksossa tutustutaan tietokoneen musiikin tekemisen ja tuottamisen välineenä musiikin eri osa-alueilla. Musiikkitekniologia opintojen tavoitteena on, että oppilas saa käsityksen tietokoneen toimintaperiaatteista (näppäimistö, hiiri, monitori, tulostus, muistit, midi-interface jne.) ja mahdollisuuksista. Oppilas oppii perusvalmiudet hyödyntää tietotekniikkaa musiikin tuottamiseen ja hän pystyy myöhemmin tehokkaasti soveltamaan musiikkiohjelmaa musiikkiharrastuksessaan ja opinnoissaan.

Tutustutaan yleisimpien musiikkiohjelmien tarjontaan ja käyttöön eri tilanteissa (äänentallennus-, midi/audio sekvensseri- ja harjoitusohjelmat).

Käytännön harjoitustöiden avulla tutustutaan lähemmin midi/audio-sekvensseri- sekä notaatio-ohjelman toimintaperiaatteisiin.

- opitaan musiikin tuottamisen perusteet sekvensseri ohjelmalla niin että oppilas kykenee itsenäisesti käyttämään ja tuottamaan musiikkia näiden ohjelmien avulla
- opitaan notaatio-ohjelman perustoimintaperiaatteet niin että oppilas ymmärtää ja oppii hallitsemaan nuottisivun tuottamiseen ja muokkaamiseen liittyvät toiminnot
- tavoitteena on myös että oppilas oppii lukemaan käyttöohjeita (sanastoa) ja omaksuun helposti uusia ohjelmia ja sovelluksia

Äänentoiston ja studiotekniikan perusteet

(toteutetaan mahdollisuuksien mukaan bändiopetuksen ohessa)

Tavoitteena on, että opiskelija omaksuu sähköiseen äänentoistoon ja tallentamiseen liittyvät perustiedot sekä osaa hyödyntää teknologian tarjoamia mahdollisuuksia.

Tutustutaan äänentoiston, -tallennuksen sekä –prosessoinnin osa-alueisiin. Musiikkiäänitteen tuotantoprosessin kokonaiskuvan hahmottaminen.

Opitaan kytkemään ja käyttämään yksinkertaista äänentoistojärjestelmää ns. ”laulukamoja”

- tavallisimmat ongelmat äänentoistossa
- äänen signaalireitin hahmottaminen
- mikserit, mikrofoniit, vahvistimet, kaiuttimet; efektointi, ekvalisointi

Tavoitteena myös bändien oma äänite muutaman vuoden välein jolloin pystytään myös seuraamaan oppilaiden kehitystä.

5.9. OPPIMÄÄRÄN JA OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN

Mikäli oppilas ei vammaisuuden, sairauden tai muun näihin verrattavissa olevan syyn vuoksi kykene opiskelemaan oppilaitoksen opetussuunnitelman mukaisesti, opetussuunnitelman tavoitteita voidaan yksilöllistää vastaamaan oppilaan edellytyksiä.

6. SUORITETTAVAT TASOSUORITUKSET, NIIDEN TAVOITTEET JA SISÄLLÖT

Opinnoissa noudatetaan Suomen Musiikkioppilaitosten Liiton laatimaa tasosuoritussuunnitelmaa.

Oppilas suorittaa opintojen edetessä 1, 2 ja 3 tasosuoritukset, laulussa tasosuoritukset 1 ja 2.

Musiikkiopistotasolla suoritetaan opistotason päättösuoritus. Lukuvuoden opintotavoitteet suhteutetaan instrumenttikohtaisissa opinto- ja sisältökuvauksissa määriteltyihin tavoitteisiin.

7. ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävä on ohjata opiskelun tavoitteiden asettamista ja auttaa oppilasta niiden saavuttamisessa.

Arvioinnin tulee tukea oppilaan hyvän itsetunnon kehittymistä.

Monipuoliseen, jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjasta itsearviointiin.

Arvioinnin kohteena on

- oppilaan soittotaidon ja musiikillisten kykyjen kehittyminen
- tuntityöskentely ja kotiharjoittelu
- esiintymistaidot
- oppilaan omaksumiskyky annettuun opetukseen sekä instrumenttiopinnoissa että musiikin perusteissa
- oppilaan eteneminen opetussuunnitelman mukaisesti

7.1. OPPILASARVIOINTI

Oppilasarviointi suoritetaan seuraavalla arvosana-asteikolla:

5 erinomainen (21-25 p.)

4 kiitettävä (16-20 p.)

3 hyvä (11-15 p.), 15 / 25 pistettä oikeuttaa musiikkiopistotason opintoihin

2 tyydyttävä (6-10 p.)

1 hyväksytty (1-5 p.), mutta ei voi jatkaa opintoja

Arvioinneissa tulee pyrkiä käyttämään koko arvosana-asteikkoa.

Yhteismusisoinnista orkestereissa, kamarimusiikkiryhmissä, kansanmusiikkiryhmissä ja bändeissä annetaan osallistumismerkintä.

7.2. TASOSUORITUSARVIOINTI

Perusopetuksen tasosuoritukset

Härmänmaan musiikkiopiston oppilas suorittaa pääaineessaan perusopetuksessa taso-

suoritukset 1, 2 ja 3. Laulussa tasosuoritukset 1 ja 2.
Musiikin perusteissa suoritetaan musiikin perusteet 1-4.

Solistisen tasosuorituksen suorittamisen edellytykset ovat seuraavat:
Oppilas on opettajan johdolla harjoitellut kolminkertaisen ohjelmiston tasosuoritusohjelmassa vaadittavasta ohjelmasta.

Tasosuoritusohjelma täyttää asianmukaiset vaatimukset.

Oppilaan edellisen tasosuorituksen arvosana mahdollistaa seuraavan tasosuorituksen.

Tasosuorituksia tulisi suorittaa kahden- kolmen vuoden välein.

Tasosuorituksista pidetään pöytäkirjaa, johon merkitään tasosuorituksen päivämäärä, tiedot oppilaasta ja suoritusasteesta, ohjelma, ohjelmisto, arvosana tai arvosanat sekä lautakunnan jäsenet.

Suoritetusta tasosuorituksesta on tehtävä oppilaan opintokirjaan merkinnät, joista käyvät ilmi tasosuorituksen päivämäärä, aste, arvosanat ja lautakunta.

Instrumenttiopetus ja laulu

Kaikkiin tasosuorituksiin kuuluu asteikot, etydi tai etydit ja kappaleita sekä prima vista- tehtävä.

Asteikot on mahdollista suorittaa erikseen, tällöin on osattava kaikki ko. tasosuoritukseen kuuluvat asteikot ja lautakunta nimeää soitettavat asteikot tutkintotilanteessa.

Asteikot voi suorittaa myös tasosuorituksen yhteydessä, tällöin asteikot arvotaan toimistossa 2 viikkoa ennen tasosuoritusta.

Kaikki muu tasosuoritusohjelma suoritetaan kerralla, vain asteikot voi suorittaa erikseen.

Tasosuoritus 1 arvioidaan asteikolla suoritettu - uusittava. Prima vista: suoritettu - uusittava.

Arviointiin osallistuu vähintään yksi opettaja oman opettajan lisäksi. Omalla opettajalla on puheoikeus, ei osallistu arviointiin.

Tasosuoritus 2 arvioidaan asteikolla 1 – 5, sekä pistein 1-25. Prima vista: suoritettu - uusittava.

Arviointiin osallistuu vähintään kaksi opettajaa oman opettajan lisäksi. Omalla opettajalla on puheoikeus, ei osallistu arviointiin.

Tasosuoritus 3 on päättösuoritus.

Päättösuoritus arvioidaan asteikolla 1 - 5 sekä pistein 1 -25. Prima vista asteikolla 1 - 5.

Arviointiin osallistuu vähintään kaksi opettajaa oman opettajan lisäksi. Omalla opettajalla on puheoikeus, ei osallistu arviointiin.

Instrumenttiopinnoissa sekä laulussa on päättösuorituksen arvosana oltava hyvä 3 / 15 pistettä, jotta voi jatkaa opistotasolle.

Oppilaalle annetaan kaikista tasosuorituksista sanallinen ja kirjallinen palaute tasosuorituksen jälkeen.

Musiikin perusteet

Musiikin perusteet 1, 2 ja 4 arvioi oma opettaja yksin asteikolla suoritettu - uusittava.

Musiikin perusteet 3 arvioi oman opettajan lisäksi toinen opettaja.

Päättösuoritus arvioidaan asteikolla 1 - 5.

7.3. OPISTOTASO

Instrumenttiopetus ja laulu

Musiikkiopistotason päättösuoritus solistisessa pääaineessa.

Päättösuoritus arvioidaan asteikolla 1 – 5 sekä pistein 1- 25. Prima vista asteikolla 1-5.

Arviointiin osallistuu vähintään kaksi opettajaa oman opettajan lisäksi. Omalla opettajalla on puheoikeus, ei osallistu arviointiin.

Oppilaalle annetaan opistotason suorituksesta sanallinen ja kirjallinen palaute suorituksen jälkeen.

Musiikin perusteet

Opistotasolla suoritetaan musiikin perusteet 5, 6 ja 7.

Nämä ovat entiset Säveltapailu I, Teoria I ja Harmonia- ja muoto-oppi

Opistotasolla musiikin perusteet arvioi oman opettajan lisäksi toinen opettaja.

Arviointi suoritetaan asteikolla 1-5.

7.4. EDELLYTYKSET TASOSUORITUKSIIN JA PÄÄTTÖSUORITUKSIIN

Solistisen oppiaineen tasosuoritusten suorittamisen edellytyksenä on,

- a) että oppilaan mahdollisesti jo suorittaman tasosuorituksen arvosana on tätä ylemmän tasosuorituksen suorittamiseen kelpuuttava
- b) että oppilas on opettajan johdolla harjoittanut tasosuoritusvaatimuksissa vaadittavan määrän ohjelmistoon kuuluvia sävellyksiä
- c) että tasosuorituksessa esitettäväksi valittu ohjelma täyttää asianmukaiset vaatimukset

7.5. ARVIOINNIN UUSIMINEN JA OIKAISU

Oppilas voi kahden kuukauden kuluessa arvioinnista tiedon saatuaan pyytää arvioinnin suorittanutta opettajaa tai opettajia uusimaan arvioinnin.

Jos oppilas on tyytymätön pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, oppilas voi pyytää arviointiin oikaisua rehtorilta. (Asetus taiteen perusopetuksesta N:o 813/1998).

7.6. TASOSUORITUKSEN UUSIMINEN

7.6.1. HYLÄTYN OSASUORITUKSEN UUSIMINEN

Hylätyn osasuorituksen voi uusida yhden kerran kahden kuukauden kuluessa hylätystä suorituksesta (sama ohjelma solistisessa tasosuorituksessa).

7.6.2. HYVÄKSYTYN TASOSUORITUKSEN UUSIMINEN

Hyväksytyin solistisen tasosuorituksen voi uusida yhden kerran vuoden kuluessa kokonaan uudella tasosuoritusohjelmalla.

7.7. VUOSISUORITUS

Jokainen oppilas esittää lukuvuoden aikana 2 eri kappaletta tai etydiä konsertissa seuraavasti: toisen syyslukukaudella ja toisen kevätlukukaudella.

Vähintään toinen näistä kappaleista / etydeistä tulee esittää ulkoa.

Suorituksen hyväksyy toinen opettaja allekirjoituksellaan.

7.8. LUKUKAUSIARVIOINTI

Instrumentti- tai lauluopettaja antaa oman arvioinnin lukukauden tuntityöskentelystä lukukauden päätteeksi asteikolla 1 – 5.

Musiikin perusteiden ja yhteismusisoinnin opettajat merkitsevät osallistumismerkinnän opintokirjaan.

Kaikki arvioinnit ja edistymiset kirjataan opiston tietoihin opettajien toimittamista dokumenteista.

7.9. OPPILAITOKSEN ITSEARVIOINTI

Härmänmaan musiikkiopisto suorittaa itsearviointia:

Henkilökunnalle on säännöllisin väliajoin kehityskeskustelu ja vuosittain arviointikokous, jossa käydään läpi lukuvuoden kulku ja otetaan esiin sekä epäkohdat että onnistumiset.

7.10. OPETUKSEN ARVIOINTI

Opintojen jatkamiskyselyn yhteydessä keväisin on mahdollista kirjata toiveitaan.

7.11. OPPILAAN ITSEARVIOINTI

Oppilaat tekevät opettajansa kanssa syksyisin henkilökohtaisen opetussuunnitelman, johon kirjataan realistiset tavoitteet ja suunnitelmat tulevalle lukuvuodelle.

Tämä sisältää mm. mahdollisen tasosuorituksen, esiintymiset, musiikin perusteet, yhteissoittoryhmän ja muut mahdolliset tapahtumat esim. kilpailu tai soitintapahtuma.

Keväisin lukuvuoden lopussa opettaja ja oppilas käyvät henkilökohtaisen opetussuunnitelman läpi. Toteutuman tarkistamisen yhteydessä on itsearviointiosio, jonka oppilas täyttää.

8. TODISTUKSET JA NIIDEN SISÄLTÖ

Päättötodistus kirjoitetaan Opetushallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Oppilaalle voidaan antaa tarvittaessa musiikkiopiston laatima matrikkeliote, johon on kirjattu opiskelijan opintosuoritukset.

8.1. MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ, PERUSTASON PÄÄTTÖTODISTUS

Päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi
- opinnot, joista päättötodistus annetaan
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika
- oppilaan pääaineen päättösuoritus*, arvosana ja suorituksen ajankohta
- musiikin perusteiden päättösuoritus*, arvosana ja suorituksen ajankohta
- osallistuminen yhteismusisointiin, yhtyekokoonpanot ja osallistumisajat
- muut mahdolliset opintosuoritukset
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti
- maininta, että musiikin laaja oppimäärä sisältää musiikin perustason ja musiikkiopistotason opinnot

- arvosana-asteikko

8.2. MUSIIKIN LAAJA OPPIMÄÄRÄ, MUSIIKKIOPISTON PÄÄTTÖTODISTUS

Päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen nimi
- opinnot, joista päättötodistus annetaan
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika
- oppilaan pääaineen päättösuoritus*, arvosana ja suorituksen ajankohta
- musiikin perusteiden päättösuoritus* (tai –suoritukset), arvosana ja suorituksen ajankohta
- osallistuminen yhteismusisointiin, yhtyekokoonpanot ja osallistumisajat
- muut mahdolliset opintosuoritukset, kuten merkittävät esiintymiset
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- opetusministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen vahvistamien opetussuunitelman perusteiden mukaisesti
- maininta, että musiikin laaja oppimäärä sisältää musiikin perustason ja musiikkiopistotason opinnot
- arvosana-asteikko

*Todistuksessa on mainittava, minkä vaatimusten mukaan päättösuoritukset on tehty (esim. Suomen musiikkioppilaitosten liiton kurssivaatimukset)

Musiikkiopistotason päättötodistus on samalla todistus koko musiikin perusopetuksen laajan oppimäärän suorittamisesta.

8.3. MATRIKKELIOTE

Mikäli oppilas keskeyttää opinnot ennen päättösuorituksia, hän saa matrikkeliotteen, josta ilmenee opiskeluaika, opiskeluaineet, tasosuoritukset, yhteismusisointi, kamarimusiikki sekä muut tapahtumat.

9. OPPILAAXSI OTTAMINEN

Varhaisiän musiikkikasvatukseen kuuluviin musiikkileikkikouluun ja valmennusryhmiin otetaan lapsia ilmoittautumisjärjestyksessä.

Musiikin perusopetukseen ja aikuisosastolle oppilaat otetaan pääsykokeitten perusteella. Keväisin järjestettävissä pääsykokeissa oppilailta testataan rytmin ja melodian toistamista ja tunnistamista taputtaen ja laulaen. Lisäksi jokainen laulaa pienen omavalintaisen laulun.

Oppilaita valittaessa on otettava huomioon soitinjakauma, alueellinen tasapuolisuus ja oppilasorkestereiden tarve.

Musiikkiopistotasolle pääsevät oppilaat automaattisesti, mikäli musiikin perustason pääaineopinnoista on suoritettu päättösuoritus arvosanalla hyvä 3 15 / 25 pistettä ja oppilas on edelleen samalla pääaineella musiikkiopiston oppilaana.

Mikäli oppilas hakee musiikkiopistotasolle ja perustason päättösuorituksesta on kulunut enemmän kuin vuosi ja oppilaan musiikin perustason pääaineopinnoista on suoritettu päät-

tösuoritus arvosanalla hyvä 3 15/25 pistettä tulee oppilaan lisäksi antaa soittonäyte, jonka perusteella hänet hyväksytään opiskelemaan musiikkiopistotasolle.

Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta antavan oppilaitoksen oppilas voi hakea esim. paikkakunnalle muuton vuoksi oppilaspaikkaa musiikkiopistostamme. Tällöin hänen on esitettävä matrikkeliote edellisestä oppilaitoksesta ja annettava lisäksi soittonäyte, minkä perusteella oppilaaksi ottaminen tapahtuu.

10. YHTEISTYÖ

10.1. HUOLTAJIEN KANSSA

Härmänmaan musiikkiopistossa järjestetään säännöllisiä tapaamisia huoltajien kanssa: vanhempainiltoja, luokkatunteja, matineoita ja konsertteja. Huoltajilla on myös mahdollisuus kahdenkeskisiin tapaamisiin sekä opettajan että rehtorin kanssa.

10.2. MUIDEN TAHOJEN KANSSA

Härmänmaan musiikkiopisto tekee yhteistyötä eri kulttuurijärjestöjen, koulujen, päiväkotien, seurakuntien, kuorojen, orkestereiden sekä eri oppilaitosten kesken Härmänmaalla, maakunnassa sekä muualla Suomessa.

11. OMAN ALUEEN KULTTUURIPALVELUIDEN TUOTTAMINEN

Härmänmaan musiikkiopisto on keskeinen musiikkipalveluiden tuottaja toiminta-alueellaan. Härmänmaan musiikkiopisto tuottaa vuosittain lukuisia oppilaskonsertteja sekä tarjoaa ohjelmaa erilaisiin tilaisuuksiin. Oppilaat ja opettajat sekä Härmänmaan kamarimuusikot tarjoavat korkealaatuista musiikkiohjelmaa Kauhavan kaupungin, Lappajärven kunnan ja muiden tahojen tilaisuuksiin.